

Jaarverslag Resultaatdoelstellingen Provincie Limburg - IVN Limburg 2021

Meer draagvlak voor natuur

Geachte lezer,

Hierbij vindt u het jaarverslag van de Resultaatdoelstellingen van de exploitatiesubsidie van de Provincie Limburg 2021.

Hoewel het eerste deel van 2021 voor de meeste bedrijven en inwoners nog in het teken stond van Corona, ging IVN Natuureducatie met volle kracht vooruit. Mede dankzij de Provincie Limburg, de lokale IVN-afdelingen en vele samenwerkingspartners heeft IVN Natuureducatie ook tijdens corona-tijden bij mogen dragen aan een groener, duurzamer en gezonder Limburg. Dit bleef in de media niet onopgemerkt. Als kers op de taart won IVN Natuureducatie als eerste natuurinstelling in juni 2021 de oeuverprijs van het Prins Bernard Cultuurfonds.

Door de middelen van de Provincie Limburg te combineren met middelen van de Postcode Loterij, gemeenten of andere financiers kon IVN van kleine kansrijke projecten of initiatieven vliegwielen maken die een beweging op gang brengen waarbij steeds meer Limburgers zich inzetten voor natuur.

Voor ieder thema binnen deze resultaatafspraken geldt dat er dit jaar aanzienlijk meer is opgeleverd dan gevraagd. Dit kan dit jaar eenmalig vanwege de extra inzet die hierop is gedaan door extra landelijke corona-ondersteuning, goede stagiaires en slimme koppelingen met andere provincies.

We zijn trots op het resultaat en merken dat er steeds krachtiger een beweging op gang begint te komen, waarin mensen zelf actie ondernemen voor een groen, duurzaam en gezond Limburg zoals te lezen is in dit jaarverslag. We wensen u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Renske Visscher
Regiodirecteur IVN Zuid

Landelijke campagnes waarmee we ook in de landelijke en provinciale media zijn verschenen:

- Moestuintjes met Naturalis en AH
- Buitenlesdag
- Nationale Bijentelling
- Heel Nederland Zoemt
- Sloopjesdagen
- Dag van het Nationaal Park
- Modderdag
- Coffee to go

+ de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2021 gaf veel publiciteit

Social media

Bereik van 4.500 Limburgers op Facebook

Pers

60 plaatsingen in online media en 86 plaatsingen in print media

Landelijke campagnes: Landelijke bladen, omroepen (NOS), radio en tv (programma's zoals het jeugdjournaal)

Nieuwsbrieven

Maandelijkse nieuwsbrief Mens & Natuur voor publiek: 6.180 Limburgse abonnees

6-wekelijkse nieuwsbrief voor actieve leden: 1.500 Limburgse abonnees

Diverse thematische nieuwsbrieven: 2.400 Limburgse abonnees

In de media

Door middel van
burgerparticipatie &
vrijwilligersnetwerken
realiseerden we:

3 Tiny Forests in Weert,
Eijsden-Margraten en
Hoensbroek

70 Tuiny Forests d.m.v.
nieuw ontwikkelde
Buurtaanpak campagne

Diverse opruimacties,
met meer dan 10.000
vrijwilligers, andere
partners uit de groene
sector en het
bedrijfsleven, o.a. in het
project Schone Maas (en
de voorbereidingen in
september tijdens de
Maas Cleanup)

Groen in de Buurt

Doelen

1. We werkten in 2021 toe naar een geïntegreerde buurtaanpak. In 2021 starten we met deze programmatische benadering, om diverse thema's zoals gezondheid, leefbaarheid en klimaatadaptie. Leidend hierbij is burgerparticipatie (omgevingswet).
2. We werven, ondersteunen, begeleiden en realiseren in 2021 minimaal vier Tiny Forest in Limburg, in samenwerking met partners
3. We versterken onze vrijwilligersnetwerken en NME centra, door middel van meer samenwerking en afstemming tussen beroepsorganisatie en vrijwilligers op het gebied van groen in de buurt.
4. Ontwikkeling van een geïntegreerde buurtaanpak voor tenminste één gemeente, met één partner, in Limburg.

Groen in de Buurt

Resultaten (1)

Samen met onder andere IVN afdelingen, basisscholen en buurten hebben we **3 Tiny Forests** aangeplant in **gemeenten Weert, Hoensbroek en Eijsden-Margraten**. Zoals eerder aangekondigd, waren voorbereidingen voor het geplande Tiny Forest in Sittard-Geleen in november getroffen en alles lag klaar, maar in verband met een lokale bestuurscrisis bij de betreffende gemeente is deze op de lange baan geschoven.

Daarnaast was de aanleg van een extra Tiny Forest in Spaubeek in het najaar van 2021 gepland, maar aangezien de school en leerlingen met 25 bedrijven en 225 bewoners zo veel extra buurtbetrokkenheid wilden realiseren, moest de plantdag naar het voorjaar van 2022 opgeschoven worden. Qua impact is dit grootser dan wij ooit hadden durven denken.

2 integrale buurtaanpakken met o.a. gemeenten:

Eén met gemeente Weert, Wonen Limburg, NMC Centrum en Stadslab, co-creatie sessie op 8 juli. Dit resulteerde in een plan van aanpak dat helaas, vanwege corona, niet kon worden uitgevoerd. En één met gemeente Valkenburg aan de geul met als resultaat 5 ambassadeurs en 45 aangeplante Tuiny Forest.

We realiseerden een **campagne met Waterklaar** in Zuid-Limburg met **7 gemeentes**. Dit resulteerde in de aanleg van **25 Tuiny Forests**.

Doelen

1. We werkten in 2021 toe naar een geïntegreerde buurtaanpak. In 2021 starten we met deze programmatische benadering, om diverse thema's zoals gezondheid, leefbaarheid en klimaatadaptie. Leidend hierbij is burgerparticipatie (omgevingswet).
2. We werven, ondersteunen, begeleiden en realiseren in 2021 minimaal vier Tiny Forest in Limburg, in samenwerking met partners
3. We versterken onze vrijwilligersnetwerken en NME centra, door middel van meer samenwerking en afstemming tussen beroepsorganisatie en vrijwilligers op het gebied van groen in de buurt.
4. Ontwikkeling van een geïntegreerde buurtaanpak voor tenminste één gemeente, met één partner, in Limburg.

Groen in de Buurt

Resultaten (2)

In de bezuiniging van CNME Maastricht & omgeving én de lokale IVN (Maastricht Natuurtuinen Jekerdal), hebben we meegedacht over alternatieve oplossingen en bemiddeld tussen partijen.

Versterking van de samenwerking tussen de beroepsorganisatie en vrijwilligers, zoals bijvoorbeeld in ieder Tiny Forest Project, maar ook de Tiny Poels, waar we een samenwerking met de GDO's op hebben gestart in samenwerking met lokale IVN-afdelingen. Met als resultaat kennisdeling, elkaars expertise benutten, uitwisseling en bij succesvolle producten of projecten opschaling.

Maas Cleanup: Meer dan 200 acties, in samenwerking met meer dan 40 bedrijven, waterbeherende- en terrein beherende organisaties en meer dan 10.000 vrijwilligers kwamen in actie voor een schone Maas door op te ruimen tijdens de Maas Cleanup. De rol van IVN als verbinder tussen bedrijfsleven, overheden en vrijwilligers bleek van grote meerwaarde. Daarnaast hebben we na het hoogwater een Ramp-Cleanup met succes opgezet en gecoördineerd.

Workshop gegeven aan
MT en RuB van Meander

9 Biowalks

2 bosbaden
#2uurnatuur Challenge

Grijs, Groen en Gelukkig
onder aandacht gebracht

Plan Groene GGZ
ontwikkeld

Online symposium
Groene GGZ uitgevoerd

Extra: IVN co-auteur van
het boek Green Mental
Health

Extra: 11 instellingen
participeerden in project
Samen Vissen

Twee buurtscans

Natuur & Gezondheid

1. We realiseren 10 biowalks (wandelen voor mensen met een chronische ziekte onder begeleiding van een zorgprofessional en natuurgids).
2. We bevorderen vrijwilligersnetwerken rondom het thema gezondheid, zodat onze impact werd vergroot en geven trainingen op het gebied van natuur en gezondheid aan vrijwilligers en medewerkers van zorginstellingen.
3. We vertalen de landelijke campagne #2uurnatuurchallenge door, voor ten minste twee bedrijven, zorginstellingen, gemeenten of andere organisaties.

Natuur en Gezondheid

Resultaten (1)

We organiseerden 9 Biowalks, namelijk op 2, 9, 16, 23 en 30 oktober en 6, 13 en 20 november en tijdens de beleefweek op 30 september in Helden-Panningen. In plaats van de 10^e Biowalk, die wegens gezondheidsrisico door corona werd afgelast, hebben we 2 bosbaden voor mantelzorgers georganiseerd op 29 en 30 september in samenwerking met Steunpunt Mantelzorg Limburg Zuid

Trainingen vrijwilligers & zorginstellingen:

- Fysieke workshop aan het Management Team en Raad van Bestuur van Meander over Natuur en Gezondheid op 1 juni in Kerkrade
- Digitale wandelworkshops:
 - 22 juni: Wandelen in je eentje
 - 1 juli: Wandelen met mensen met (beginnende) dementie

Twee **buurtscans** uitgevoerd met als resultaat voor twee zorgcentra een onderzoek naar de groenbehoefte van bewoners, personeel en vrijwilligers. Daarnaast een met name groene omgevingsscan in de buurt van deze zorgcentra.

11 zorgstellingen hebben met meer dan 100 deelnemers in totaal deelgenomen aan **Samen Vissen**. Een project waarbij bewoners van zorgcentra mee naar buiten worden genomen om weer in contact te komen met de natuur.

1.464 Limburgers namen deel aan de **#2uurnatuur Challenge** in oktober. Ook hebben onder andere Meander, Nationaal Park De Maasduinen en Nedlin meegedaan.

Op 29 maart 2021 ontving IVN Limburg **gedeputeerde Housmans** met een kleine (coronaproof) delegatie bij een zorginstelling om hier meer te vertellen over ons programma **Grijs, Groen en Gelukkig**

Natuur en Gezondheid

Resultaten (2)

Er is een plan **Groene GGZ** geschreven voor kansen natuur en gezondheid. Op 22 april hebben we online seminar Groene GGZ georganiseerd.

IVN was openingspreker samen met Lucien Engelen en Iris de Vries over thema sessie Duurzaamheid tijdens de Dutch Health Week in de jaarbeurs in Utrecht. Aantal deelnemers uit zorg en aanverwante sectoren tijdens Dutch Health Week was 5000. [Klik hier](#) om de sessie terug te kijken.

IVN was door VWS uitgenodigd als spreker op het congres Duurzame Zorg zowel over ouderenzorg (Rutger) als over Groene GGZ (Renske)

IVN was spreker tijdens het congres Magie in Beweging van de Sint Maartenskliniek in de Vereniging in Nijmegen. Aantal deelnemers: 500 zorgprofessionals van de Sint Maartenskliniek en samenwerkingspartners in de omgeving' Terugkijken kan [hier](#).

Regio directeur Renske Visscher verzorgde **diverse sessies rondom Brede Welvaart**. Ook **publiceerde** zij samen met Jolanda Maas en Koen Westren **het boek 'Green mental health'**, over de groene kansen in de GGZ en het sociale domein.

IVN ging een partnership aan met NFH, GreenMentalHealth, onderzoeker Jolanda Maas en de Buitenpsychologen met als doel samen een groene beweging op gang te brengen in de mentale gezondheidszorg met een win-win voor zowel cliënten als medewerkers als de natuur.

IVN organiseerde twee online seminars Groene GGZ. De eerste bijeenkomst op 22 april was een open bijeenkomst, waar meer dan 130 zorgprofessionals deel namen, waaronder CZ. Deze deelnemers kwamen uit alle provincies, behalve Zeeland. Tijdens de 2e inspiratiesessie op 7 september met 14 geselecteerde voorlopers maakte IVN samen met hen een projectvoorstel voor 10 Voorlopers Groene GGZ met als doel op de locaties te experimenteren, enthousiasmeren én anderen te inspireren mee te doen met deze beweging.

IVN ontwikkelde naar aanleiding van deze bijeenkomsten een partnership voorstel voor drie jaar voor de voorlopers Groene GGZ met een co-financiering voor het project Groene GGZ. Vanuit Limburg zijn de zorginstellingen Oh my mood, Sominum en Mondriaan aangehaakt. Op de volgende pagina staat een film met inspirerende voorbeelden van Groene GGZ bij deze zorginstellingen.

Natuur en Gezondheid

Resultaten (3)

IVN was dagvoorzitter op het congres Green Mental Health op 30 september, waar ongeveer 200 zorgprofessionals aan deelnamen.

IVN was spreker op het congres Duurzame Zorg op 7 oktober over Groene GGZ

IVN en NFH werkten mee aan een inspiratiefilm van 15 minuten over de kansen voor GroeneGGZ, dit was op verzoek van VWS en werd betaald door VWS. De film is opgenomen in Limburg en toont Limburgse voorbeelden. Klik op de afbeelding om de film te bekijken of ga naar: <https://youtu.be/0y8xGvVATOQ>.

IVN had met NFH diverse gesprekken met VWS en met verzekeraar CZ en Friesland Verzekeringen in het kader van de Groene GGZ.

IVN gaf samen met NFH op verzoek van VWS input op de nota Zorglandschap GGZ van de toekomst. Daar stond aanvankelijk de kansen voor mentale gezondheid via natuur en landschap niet in genoemd, op basis van de input is dat alsnog meegenomen.

IVN en NFH gingen in gesprek met branche vereniging Nederlandse GGZ in Amersfoort, op basis van die sessie besloten zij zich ook bij de beweging aan te sluiten. Bovenstaande impulsen rondom de Groene GGZ zijn vanuit Limburg aangezwengeld. Er werd 20.000 aan co financiering gedoneerd aan Groene GGZ door de Fred foundation, waarvan 15.000 naar IVN gaat.

Kinderen, Jongeren & Natuur

3 voedselbosjes gerealiseerd

Accentuering boomfeestdag

85 scholen deden mee aan de Buitenlesdag

1750 kinderen deden mee aan de Blijf-thuis-editie Kidsparty

Honderden kinderen genoten van de Slootjesdagen en Modderdag

Tiny Tales Verhalenwedstrijd voor groep 6 & 7 rondom de Dag van het Nationaal Park

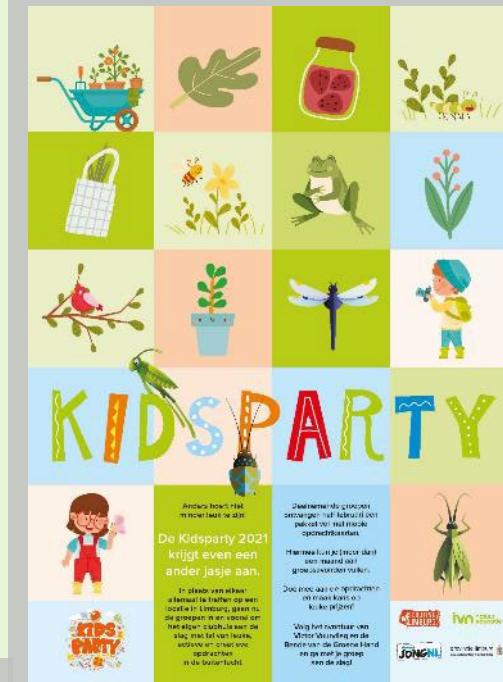
Traineeship 'Maak de Maas de Baas'

Programmaontwikkeling ism Fontys Hogeschool

Doelen

1. We leggen in 2021 minstens 3 Voedselbosjes aan op Limburgse scholen.
2. Vanuit de triple helix gedachte, leggen we actief contact met de HBO PABO opleidingen in de provincie, zodat we de intermediairs als doelgroep kunnen benaderen. Met als doel om kinderen meer in aanraking met natuur te laten komen.
3. We starten een promotiecampagne op basisscholen in Limburg om (betrokken) leerkrachten te stimuleren voor natuureducatie en vergroening, samen met onze partners.
4. We stimuleren onze vrijwilligersnetwerken om mee te gaan in de missie om kinderen in aanraking te laten komen met natuur, onder andere met het project (in samenwerking met Jong Nederland Limburg en Scouting Limburg) de Kidsparty.
5. Kinderen in aanraking laten komen met natuur en educatie door de vrijwilligersnetwerken van IVN te stimuleren en een 5 tal activiteiten te ontwikkelen waaronder 3 voedselbosjes op Limburgse scholen.

Kinderen, Jongeren & Natuur

ivn natuur
educatie

Resultaten (1)

We legden **drie voedselbosjes** aan op scholen in **Lottum, Hoensbroek en Geleen**.

IVN is in overleg met **Hogeschool Fontys** om voor PABO's een programma te ontwikkelen, zodat **buitenlessen** meer geïntegreerd worden in het onderwijs.

Tiny Tales wedstrijd voor de Dag vh NP: Groep 6 en 7 van de basisschool konden een schoolreisje naar de Natuurschool winnen.

Kidsparty vond dit jaar plaats ism Jong Nederland Limburg en Scouting Limburg. Met deze online versie vanwege corona bereikte zij dit jaar meer dan 1750 kinderen vanuit Limburg. Met landelijke belangstelling. Naast de online versie deden de kinderen zelf buiten vele activiteiten in het kader van de Kids Party.

Platform Natuurmeesters/Natuurjuffen Voor het platform 'Natuurmeesters/Natuurjuffen' ontwikkelden we vier (online) seizoenslessen over de natuur. Dit platform gaat via lidmaatschap, werving is recent gestart.

Resultaten (2)

Traineeship 'Maak de Maas de Baas', waar IVN i.s.m. 18 jongeren een petitie heeft ingediend voor rechten van de Maas; vastgelegd in VN Harmony with Nature programma. Doel is 50.000 handtekeningen.

Nationale Buitenlesdag: uitvoering op 85 Limburgse scholen; **Slootjesdagen** (11-13 juni) en **Modderdag** (29 juni) i.s.m. lokale IVN-afdelingen, waarbij op maar liefst 90 Limburgse kinderopvanglocaties, scholen en openbare plekken kinderen konden, spelen, leren, ontdekken en lekker vies worden in de modder.

We ontwikkelden een gratis **lespakket over de wolf** voor groep 5 t/m 8 van het basisonderwijs. Dit pakket is 45 keer aangevraagd. Daarnaast organiseerden we in november een **kinderwebinar over de 'Wolf in Limburg'**, waaraan ongeveer 500 kinderen en ouders deelnamen.

We werkten samen met **Jong Leren Eten** aan een aantal onderwerpen, zoals de opleiding van **Moestuincaches**, het initiëren van educatieve **voedselbosjes** en de invulling van een provinciale bijeenkomst voor voortgezet onderwijs over **duurzaamheid en voedseleducatie**.

We organiseerden **trainingen** voor diverse doelgroepen, onder anderen een training omtrent de **'Kinderboekenweek en natuur'** en een online inspiratiesessie **'Buitenonderwijs in je Tiny Forest'** voor Limburgse docenten.

Bij **Fontys Pedagogiek** (oa Venlo en Sittard) is IVN nu aanbieder van pedagogische kwesties, waardoor studenten pedagogiek **ondersteunend worden in de missie van IVN** nu en tijdens hun toekomstige beroepsuitvoering. Daarnaast zijn we gestart met een netwerkoeverleg met Fontys Pabo's met als specialisatie **Outdoor Educatie**. Met als doelstelling dat de PABO-studenten IVN weten te vinden voor kennis en kunde over natuureducatie.

We werken samen met **Water Natuurlijk** en onder andere **Speeltuinenwerk Limburg** voor het voorbereiden van een **regionale regeling voor groenblauwe schoolpleinen** in Noord- en Midden-Limburg vanaf 2022.

Om dit voorjaar, ondanks de coronamaatregelen, toch natuureducatie aan te bieden heeft IVN twee **digitale lesbrieven** ontwikkeld. Daarmee konden leerkrachten zelf aan de slag met lessen over Bijen en biodiversiteit en/of Bomen. In alleen al het voorjaar hebben meer dan 1.275 kinderen gebruik gemaakt van deze lesbrieven.

Diverse trainingen voor vrijwilligers rondom Kind & Natuur, waaronder Filosoferen met Kinderen (13 april; 168 deelnemers)

Dankzij het winnen van de **Oeuvreprijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds** werd er een fonds opgericht: het IVN Natuureducatie **Groene Schoolpleinenfonds**. Het groene schoolplein: een groene oase voor kinderen. Een plek waar volop gespeeld en ontdekt wordt, maar die ook mogelijkheden biedt voor natuur- en cultuureducatie. Het Cultuurfonds stelt uit het IVN Natuureducatie Groene Schoolpleinenfonds in 2022, 2023 en 2024 op jaarbasis €25.000 beschikbaar voor projecten die het gebruik van groene schoolpleinen voor natuur- en cultuureducatie stimuleren.

Ondersteuning en
adviesing aan IVN
vrijwilligers op lokaal,
regionaal en provinciaal
niveau

Vrijwilligersinclusief
werken wordt de
standaard

Betrekken van jongere
vrijwilligers dmv Groen
Traineeship en de Maas
Clean Up

Bomenfestival (najaar
2021)

Groene Vrijwilligers

1. We gaan door met ondersteuning van onze vrijwilligers in Limburg, op het gebied van provinciaal districtsbestuur, regio-overleggen en haar werkgroepen.
2. We onderzoeken hoe we nieuwe vormen van ledenbinding kunnen realiseren, zoals bijvoorbeeld vrijwilligers op (korte) projectbasis aan ons binden en gaan dit concreet bij één of twee afdelingen samen vorm geven. 'Samen meer bereiken'
3. We voeren in 2021 één activiteit uit, waarbij we de verbinding tussen de vrijwilligers, de bekendheid van IVN bij het grote publiek willen versterken en tevens bijdraagt aan de biodiversiteit. Gedacht wordt aan het IVN Bomenfestival (publieksactiviteiten die één geheel vormen) uit in heel Limburg.
4. De verbinding tussen de vrijwilligers en de bekendheid van het IVN wordt versterkt middels het organiseren van een activiteit die tevens de biodiversiteit positief beïnvloedt.

Groene Vrijwilligers

Resultaten (1)

Adviseren en ondersteunen van **IVN Districtsbestuur Limburg** en haar werkgroepen in en bij o.a. (digitale) vergaderingen, bijwonen van (~3 x 5) regiovergaderingen om afdelingen te inspireren, adviseren en verbanden te leggen met de beroepsmatige IVN thema's en campagnes, maatwerkadvies en informatie voor **(34) lokale IVN afdelingen**. Op communicatief vlak werd de interne nieuwsbrief Contactroep samen gevoegd met de landelijke **Stuifmail** die van provinciale content werd voorzien en via een moderner systeem aan een grotere doelgroep werd verstuurd.

Met het **Groen Traineeship** beoogden we de jongeren doelgroep te betrekken. 18 jongeren zetten zich actief in en startten een petitie 'Maak de Maas de Baas'. Enkelingen gingen zelfs onderdeel van ons team uitmaken dat door de hoogwaterramp extra inzet benodigde.

Door intensieve trainingen voor IVN beroepskrachten van IVN Limburg wordt in zoveel mogelijk projecten vooraf overwogen hoe die **vrijwilligers-inclusief** aangepakt kunnen worden om mede via hun kennis, ervaring en netwerk samen nog meer te bereiken op het gebied van biodiversiteit en gezonde burgers, samenwerking met overheden en nieuwe partners. Bij de realisatie van diverse Tiny Forests werpt deze aanpak zijn vruchten af.

Groene Vrijwilligers

Resultaten (2)

Om samen meer te bereiken en leden te binden werd in **Sittard-Geleen** met 3 tot 15 IVN-vrijwilligers gewerkt aan plan van aanpak voor natuurvriendelijker bermbeheer. Voor de ontwikkeling van de IVN **Trektochten Maasduinen** vonden we medewerking bij meerdere IVN-afdelingen waarmee we samen met IVN gastheren en vrouwen (horeca) een meerdaagse trektocht in 2022 opleveren. Met **IVN Valkenburg** voerden we een Tuiny forest buurtcampagne uit.

Diverse digitale trainingen opgezet en uitgevoerd waaronder beginners- en gevorderden cursus zoom, waterschapsbijscholing (90 deelnemers), IVN Route app, Wolfseducatie, Bomen & digitale werkvormen, Rechten van de natuur, klimaatcursus. Ook werden landelijke trainingen onder aandacht gebracht in Limburg.

Afgelopen jaar vonden de volgende communicatie trainingen voor vrijwilligers plaats:

- 14 april 2021: workshop storytelling in de IVN routeapp
- 24 juni 2021: SEO workshop: hoe zorg je als afdeling dat je vindbaar bent?
- 4 trainingen door het jaar heen: Hoe maak je online video's?
- Najaar 2021: twee workshops over Educatief Schrijven

In Weert organiseerden we een **co-creatiesessie** met vrijwilligers: Hoe maak je je buurt echt groener?

Op 7 september organiseerden we een **Webinar 'Groene kansen bij jouw gemeente'** voor IVN'ers. Hierbij kregen vrijwilligers tips en inspiratie om een goede relatie met gemeenten op te bouwen. In elke gemeente liggen veel kansen. Niet alleen op het gebied van biodiversiteit, groenbeheer en natuureducatie, maar ook als het gaat om buurtparticipatie, hittestress, groene schoolpleinen, eenzaamheid, recreatie, welzijn en gezondheid. Ter voorbereiding van de lokale verkiezingen in 2022 werd tevens aan alle Limburgse gemeenten (in afstemming met de lokale afdelingen) een **tienpuntenplan** aangeboden voor het formuleren van lokaal partijbeleid.

Kinderen aan de leer in het hellingbos van Rimborg. FOTO: BAS QUERRELLUS

NATUUREDUCATIE

Elke boom heeft een eigen karakter

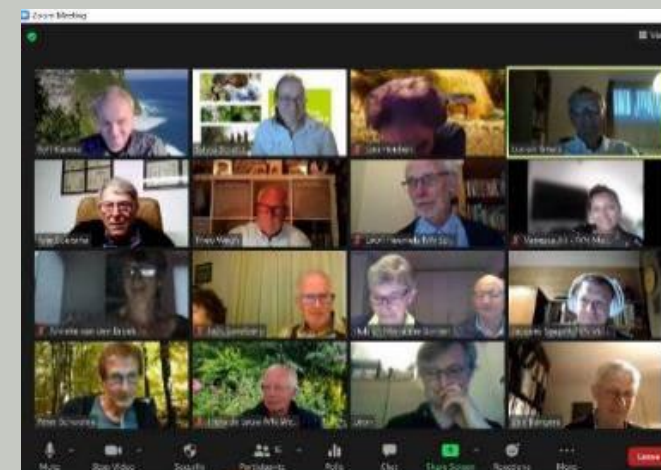
Zo vanzelfsprekend als bomen voor ons lijken, is er toch een wereld te ontdekken. Dat ervaren honderden schoolkinderen die rondstruinen in het hellingbos in Rimborg.

LANDGRAAF DOOR MARCEL DE VEEN

Laat kinderen al op jonge leeftijd zien hoe bijzonder de natuur is, en ze zullen later met respect en liefde omgaan met alles wat groeit en bloeit. Het zou zomaar het motto kunnen zijn van het Bomenfestival dat het IVN Utsch over Worms een week lang op poten zet. Honderden kinderen van de basisscholen van Landgraaf trekken de bossen bij Rimborg in om te ontdekken wat daar te beleven valt. Gisteren waren de jongsten aan de beurt. In natuurgebied D'r

Sleiberg stonden IVN-vrijwilligers gereed om de kinderen spelenderwijs op allerlei bijzondere bomen in het hellingbos te wijzen. Eiken, beuken, eiken, ze hebben allemaal hun eigen karakter, zo blijkt. Het enthousiasme bij de scholen van Landgraaf om op ontdekkings-tocht te gaan is zo groot, dat het educatieve programma morgen op herhaling gaat. Aangezien het Rimborgbos doorloopt tot bij de buren, worden ook de collega's uit Duitsland bij het festival betrokken. De Natuurfronde uit Utsch-Palenberg werden gisteren op een wandeling getraind. Een bomen-

workshop is de afsluiting van deze dag. Vandaag doet het IVN een beroep op sympathisanten van de vereniging om de handen mee uit de mouwen steken. Er worden dan nestkasten in het bos schoongemaakt en verder wordt er gezamenlijk de natuur bewaakt. snoei en gemaaid. Het Bomenfestival wordt zondag afgesloten met een open dag die van tien tot vier duurt. De stichting Bosbeheer Landgraaf, die er samen met de gemeente op toeziet dat er regelmatig onderhoud in de diverse bossen wordt geplaatst, geeft de uitnodiging over de werkzaamheden. Het IVN Utsch over Worms krijgt bij het organiseren van dit actieve weekend steun van de Provincie Limburg, het Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg en het Elisabeth-Sirven Fonds dat sociaal-maatschappelijke en educatieve initiatieven ondersteunt.

Groene Vrijwilligers

Resultaten (3)

Tussen september en november 2021 namen maar liefst 2.277 personen deel aan het **IVN Bomenfestival**, waarvan 43% jeugd. Op 29 locaties is de waarde van bomen onderstreept en ontdekt. De lokaal georganiseerde, regionaal gecoördineerde en provinciaal ondersteunde activiteiten vormden een kleurrijk palet waarin wij lieten zien hoe veelzijdig, creatief én educatief het IVN in Limburg is. Biodiversiteit is voor een grote groep mensen weer op de kaart gezet. De samenwerking op alle niveaus was een belangrijke voorwaarde om dit allemaal te bereiken. De campagne zorgde tevens voor het (re-)activeren van vrijwilligers in afdelingen en regio's die door de COVID pandemie op veel plaatsen waren stil gevallen. Het vergroten van de IVN naamsbekendheid werd tevens vooral via sociale media gestimuleerd.

Intensivering van samenwerking tussen vrijwilligers en bedrijfsleven via o.a. **Maas Clean Up**, **Schone Beken**, **Tiny** en **Tuiny Forests**.

Op verzoek van het IVN District Limburg werden **bestuursvacature profielen** opgesteld ter werving van nieuwe bestuursleden die in 2022 gezocht moeten worden ter vervanging van eindigende bestuurstermijnen.

Met de **provincie Limburg** en het **IVN Districtsbestuur** werd overleg gevoerd om de onderlinge relaties naar de toekomst toe hernieuwd vast te leggen. Ook het **wegvallen van het IKL** en de zoektocht naar het opvangen van diens taken werd samen met de groene Limburgse organisaties en de provincie besproken in diverse meedenksessies.

Op verzoek van diverse organisaties (o.a. Vogelwacht Limburg) werden **actieve verbindingen** gelegd met IVN'ers en afdelingen.

Cursus
Gastheer/Gastvrouw van
het Landschap regio
Parkstad

Terugkomdag Gastheer
van het Landschap
Geopark, Peelhorst en
Maasvallei

Beleefweek 24 september
– 3 oktober 2021

Ontwikkeling concept
Limburgse IVN Trektocht
met ondernemers en
vrijwilligers

IVN Route App

Landschap en Vrije Tijdseconomie

1. We breiden onze Gastheerschapsnetwerken uit en versterken de bestaande, zowel in het buitengebied als in stad. We creëren ontmoetingen tussen Gastheren, zowel digitaal als offline. Hierin krijgt de (online) natuuracademie van IVN een grotere rol.
2. We ontwikkelen en zetten nieuwe arrangementen in voor duurzaam toerisme, waarin stadsnatuur een grotere rol krijgt binnen het toeristisch aanbod en de koppeling gemaakt wordt.
3. We versterken de contacten tussen onze vrijwilligersnetwerken en de Gastheren van het Landschap, om impact te vergroten, zoals bijvoorbeeld meerdaagse trektochten.

Landschap en Vrijetijdseconomie

Resultaten (1)

Bij onze gastheren uit Limburg hebben we de **IVN Natuuracademie** onder de aandacht gebracht, zodat zij gebruik kunnen maken van vele (gratis) cursussen voor hun onderneming, personeel en gasten.

Samenwerking met gastheren en -vrouwen in de **#2uurnatuur Challenge**-campagne. Dankzij deze samenwerking participeerden 1.464 deelnemers.

De **Cursus Gastheer van het Landschap Geopark**, Peelhorst en Maasvallei is afgerond op 12 februari 2021. Aan het einde van de cursus zijn 20 ondernemers Gastheer/Gastvrouw van het Landschap geworden.

Als toegankelijk portaal voor nieuwe arrangementen is de **IVN Route App** ontwikkeld. Hier kunnen IVN-vrijwilligers, die de mooiste paden kennen door stad en natuur, een route uitzetten, die wandelaars kunnen lopen. Onderweg komen ze langs ondernemers. Voor het gebruik van de IVN Routes App zijn **twee workshops gegeven aan vrijwilligers** over hoe je deze routes op de app kunt plaatsen. Deze zijn gegeven op 7 en 10 juli. Inmiddels staan er 24 unieke Limburgse routes in de app.

Door middel van diverse co-creatie sessies met ondernemers en lokale IVN-afdelingen ontwikkelen we een nieuw concept: een **IVN Trektocht** voor duurzamer toerisme. Dit resulteert in 2022 tot de opening van de eerste Limburgse IVN-Trektocht.

1. We breiden onze Gastheerschapsnetwerken uit en versterken de bestaande, zowel in het buitengebied als in stad. We creëren ontmoetingen tussen Gastheren, zowel digitaal als offline. Hierin krijgt de (online) natuuracademie van IVN een grotere rol.
2. We ontwikkelen en zetten nieuwe arrangementen in voor duurzaam toerisme, waarin stadsnatuur een grotere rol krijgt binnen het toeristisch aanbod en de koppeling gemaakt wordt.
3. We versterken de contacten tussen onze vrijwilligersnetwerken en de Gastheren van het Landschap, om impact te vergroten, zoals bijvoorbeeld meerdaagse trektochten.

Landschap en Vrijetijdseconomie

Resultaten (2)

Op 14 oktober 2021 startte de cursus **Gastheer/vrouw van het Landschap Parkstad** met 13 ondernemers en werd geopend door de Heerlenseportefeuillehouder Toerisme Eric Geurts. Vier van de vijf bijeenkomsten vonden plaats in 2021, waarvan 1 online in verband met corona. Door de diversiteit van ondernemers (in bebouwde omgeving en daarbuiten) zijn nieuwe arrangementen via co-creaties sessies ontstaan, zoals mindwalks in de dierentuin, wandelexcursies met wijnproeverij over de wijngaarden van Winselerhof en avondtours rondom overnachtingsadressen.

We hebben verkennende gesprekken gevoerd met diverse **Roompot-parken**, waaronder Curios in Gulpen. Roompot en IVN onderzoeken de mogelijkheden tot (wellicht landelijke) samenwerking die leidt naar een meer **natuurgerichte recreatiebenadering**.

De Beleefweek vond in 2021 voor het eerst **zowel in NL als BE Limburg** plaats. We bouwden een euregionaal netwerk op, versterkten de bestaande en betrokken hierbij zeer diverse partners (van waterschap tot VVV, van landbouw tot ondernemer). In totaal zijn er 250 activiteiten aangeboden door 100 verschillende ondernemers, waaronder diverse activiteiten met aandacht voor stadsnatuur in of aan de rand van de stad. Ruim 3.500 bezoekers hebben aan activiteiten meegedaan. Deze Beleefweek werd georganiseerd in opdracht en met extra subsidie door de Provincie Limburg.

**GEZONDE LANDSCHAPPEN,
GEZONDE LIMBURGERS**

Gelukswandeling - Bilzen
 Bosbaden voor rolstoelgebruikers - Lommel
 Workshop 'Outside the Boks' - Meijel
 Wildplukwandeling - Voeren
 Biowalking voor diabetespatiënten - Beringe
 Foodcamp bij toekomstboer Henk - Deurne
 Tour de tuin & Massage - Siebengewald
 Excursie: Bomen zitten ook graag lekker in hun vel - Heerlen
 Beleef het boerenleven & koeknuffelen - Haler
 Kanotocht over de Roer - Vlodrop
 Prikkelpad 'Natuur anders beleven' - Grashoek
 Interactieve lezing: Natuurconnectie als brug tussen menselijke en landschappelijke gezondheid - Hasselt
 Mindfull Walk & Rondleiding klooster - Slenaken
 Speurtocht voedselbos - Susteren
 Gezondheidscheck in het BloteVoetenPark - Brunssum
 Ademsessie 'Breathe in Nature' - Venlo
 Ontdektocht 'Waterspeurders' in de Peel - Ospel
 De natuur van TaiChi - Genk
 Maastrek - Maastricht

Ontdek meer dan 100 activiteiten

WWW.BELEEFWEEKLIMBURG.EU

ivn natuur
educatie
provincie limburg

Nieuwe Raad van Advies

Groene, gezonde en
klimaatbestendige
bedrijventerreinen

Prins Bernhard
Cultuurfonds prijs

Ontwikkeling en kansen

Doelen

1. We trappen af met onze nieuwe Raad van Advies met minimaal vijf leden en consulteren hen twee keer per jaar in een fysieke bijeenkomst
2. Wat nou als we het samen doen? We starten partnerships met het bedrijfsleven en (semi-) overheden, met als doel een grotere community;
3. We spelen in op kansen die lokaal, of juist landelijk ontstaan gedurende het jaar, waarmee we Limburg groener en gezonder kunnen maken.
4. Opstellen van een meerjarenbeleidsplan waarin wordt aangegeven wat de ambities zijn op lange termijn en hoe de impact van het IVN vergroot kan worden;
5. Community van IVN vergroten waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de bekendheid van het IVN en de activiteiten die zij doen op het gebied van Natuureducatie in Limburg.

Ontwikkeling en kansen

Resultaten

Groene, Gezonde en Klimaatbestendige Bedrijventerreinen: i.s.m. de landelijke lobby, provincie en alle grote gemeenten in Limburg meldden 6 Limburgse bedrijventerreinen zich aan om mee te schrijven aan de landelijke aanvraag van 45 miljoen bij het Nationaal Groeifonds wat wordt geleid door IVN met vele partners waaronder Heijmans, maar ook Yverta (Cita Verde).

1e bijeenkomst met de **nieuwe Raad van Advies** vond plaats op 11 juni. Hierin zijn aanvullende gewenste namen genoemd die nu worden benaderd. Een tweede bijeenkomst vond plaats op 21 oktober, waar we samen de nieuwe leden de meerjarenvisie onder de loep hebben genomen. De Nieuwe Raad van Advies bestaat uit Koos van Haasteren, Lucien Engelen, Huub Waterval, Astrid Verberne, Rick van Meel, Haiko Offermans en Arie Boomsma (als voorzitter van het district).

Momenteel inventariseren we intern en extern de landelijke ontwikkelingen, kansen en mogelijkheden om deze mee te nemen in een **Meerjarenbeleidsplan**

Samen met IVN-afdelingen, CNME Maastricht en Regio en NME De Rollen bereiden we een LEADER-aanvraag voor rondom voedselbosjes in Zuid-Limburg.

Zichtbaarheid: in persuitingen, online (Facebook en LinkedIn) is de zichtbaarheid van IVN Limburg vergroot. Deelname aan landelijke campagnes zoals Slootjesdagen en Buitenlesdag groeit fors en wordt goed opgepakt in landelijke en provinciale media. Net zoals innovatieve projecten zoals 'Maak de Maas de Baas'. Ook werkte IVN mee aan een artikel over het succes van IVN (ondanks Corona) in De Limburger en deed opnieuw mee aan de moestuinactie van AH.

IVN ontving in september als eerste natuurorganisatie de oeverprijs van het **Prins Bernard Cultuurfonds** prijs 2021 ter waarde van 150.000 euro. Deze werd uitgereikt door Koningin Máxima. In in alle landelijke kranten & NOS-journaal is hier aandacht aan besteed. Daarnaast is IVN veelvuldig in het nieuws, zowel lokaal als landelijk. Dit heeft tot effect dat het aantal samenwerkingen en opdrachten stijgen.

IVN nam in februari deel aan de maatschappelijke bespreking n.a.v. het rapport van de **Brede Economische Sociale Taskforce (BEST)**. Idee is om een Limburgse **Alliantie Brede Welvaart** op te richten.

Nationale Parken
Limburg

Groen Traineeship

Tiny Forest

Jongeren Adviesbureau
Citaverde

Beleefweek Limburg

Schone Maas / Schone
Rivieren/ Maas Clean Up

Benelux Conferentie
Luxemburg

Overige programma's

Onderstaande projecten zijn tot stand gekomen door aanvullende middelen vanuit andere projecten en programma's. De activiteiten vanuit het Jaarplan vormen de basis voor de resultaten die voortkomen uit de aanvullende programma's en projecten.

Overige programma's

Resultaten

Voorbereiding van de 3 Nationale Parken in Limburg tot **Nationale Parken nieuwe stijl** (Ministerie LNV, RVO en Provincie Limburg)

Samenwerking met groene partijen en Waterklaar omtrent **regionale subsidieregeling voor Groen-Blauwe Schoolpleinen**.

Beleefweek vond in 2021 voor het eerst zowel in NL als BE Limburg plaats. We bouwden een eureginaal netwerk op, versterkten de bestaande en betrekken hierbij zeer diverse partners (van waterschap tot VVV, van landbouw tot ondernemer). In totaal zijn er 250 activiteiten aangeboden door 100 verschillende ondernemers. Ruim 3.500 bezoekers hebben aan activiteiten meegedaan. Deze Beleefweek werd georganiseerd in opdracht en met extra subsidie door de Provincie Limburg.

Tiny Forest (Limburgse gemeenten en Provincie Limburg)

Schone Maas / Schone Rivieren/Maas Clean Up (Interreg V-A Euregio Maas-Rijn, Nationale PostcodeLoterij, 2 vermogensfondsen)

In opdracht van de gemeente Peel en Maas zijn jongeren aan de slag met een plan voor het **Ringovenpark met klimaatadaptieve maatregelen** (hittestress, verdroging, wateroverlast en biodiversiteit)

Gastheerschap Regio Parkstad (Provincie Limburg, Gemeente Stadregio Parkstad & ondernemers)

Wolfseducatie: we ontwikkelden drie webinarsover de komst van de wolf in Limburg, een online lespakket voor groep 5-8 basisschool, een tentoonstelling over de wolf die geopend is door gedeputeerde Geert Gabriels en diverse pilotexcursies voor gidsen (i.s.m. Gemeente Weert, NME fonds & tentoonstelling uit Kempenbroek)

Benelux Conferentie Luxemburg (Benelux-secretariaat-generaal en 5 Benelux-regio's)

Campagne met Waterklaar in Zuid-Limburg met 7 gemeentes voor **aanleg Tuiny forest & integrale buurtaanpak** met gemeente Weert, wonen Limburg, NMC Centrum en Stadslab

Partners

